

Graiul Ortodoxiei

ADEVĂRUL-ÎN SUFLETUL TĂU

Nº3-2011 tipărit de parohul Serghei Popescu

Micul ziar informativ parohial de Imola de spiritualitate și atitudine ortodoxă „**Graiul Ortodoxiei**” este un sfetnic bun al trezirii duhovnicești și al desăvârșirii, ajută la regăsirea obârșiiilor și la statornicirea valorilor creștine strămoșești, îndeamnă, prin rândurile de aur ale sfinților mari dascăli și în vățători ai Bisericii, la întărirea credinței și urmarea neabătută a căii mântuirii.

Pastorală la Învierea Domnului

*“Să ne apropiem, purtătorilor de lumină, de Hristos,
Cel ce a ieșit din mormânt ca un mire;
și să prăznuim, împreună cu cetele iubitoare de praznice,
Paștile lui Dumnezeu, cele mântuitoare”
(Canonul Învierii, cântarea a 5-a)*

HRISTOS A ÎNVIAT!

Iubiți credincioși, ctitori și binefăcători a sfintei noastre BISERICI.

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit și în acest an să trăim marea bucurie a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, „Paștile cele mari și prea sfinte”. În viața duhovnicească a fiilor Bisericii Ortodoxe Sfânta și luminată zi a Învierii este cea mai strălucită sărbătoare și cea mai mare bucurie. Bucuria aceasta are rădăcini puternice în învățătura de credință a Sfintei noastre Biserici: „Și a Înviat a treia zi după Scripturi” (Simbolul Credinței - Crezul.) Învierea ne descoperă adevărul, cunoașterea cea adevărată. Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este piatra de temelie a vieții și a Bisericii. Proorocii au vestit cu sute de ani înainte taina cea mare a Învierii Domnului. Psalmistul David, luminat de Duhul Sfânt, a profețit despre Mesia zicând: „Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel cuvios al Tău să vadă stricăciunea. Cunoscute mi-ai făcut căile vieții; umplea-mă-vei de veselie cu fața Ta și în dreapta Ta de frumuseți veșnice mă vei sătura” (Psalm XV, 10-11). După Înviere, Domnul Iisus s-a arătat de nenumărate ori ucenicilor ca să-i convingă că Învățătorul lor este viu, că trăiește și a împlinit ceea ce cu mult înainte a proorocit. Sprijininduse pe faptul Învierii lui Iisus, Apostolii l-au propovăduit învățătura și au dus făclia credinței până la marginile lumii. Nimic nu a fost în stare să le clatine credința: nici amenințările, nici închisoarea, nici bătăile, nici uciderea cu pietre, cu sabia sau prin răstignire. Din Învierea Domnului au izvorât toate puterile duhovnicești și înfloresc virtuțile sfinte ale credinței creștine. Iubiți fii și fiice duhovnicești, întreaga viață a creștinilor ortodocși este o călătorie cu Hristos, prin Sfintele Taine, spre Înviere. Sfânta noastră Biserică a rânduit Postul Mare sau Postul Sfințelor Paști, ca un binecuvântat prilej de a ne desăvârși, de a ne pregăti pentru urcușul spiritual spre slăvita Înviere a Domnului. Vremea pocăinței ne este dată pentru aceea, ca să ne îngrijim de starea noastră sufletească. Să ne cercetăm inima și să vedem dacă am scăpat de patimile și păcatele noastre. În legătură cu această perioadă de nevoiță duhovnicească, Sf. Ioan Gură de Aur spune: „Am lepădat povara postului, dar n-am lepădat și rodul postului... A trecut osteneala nevoițelor, dar să nu treacă râvna faptelor bune...”. Pentru a trăi cu adevărat minunea Învierii Domnului, să lăsăm deprinderile cele rele, dușmănia și lăcomia, să căutăm binele și adevărul, evlavia și smerenia, să ne înnoim și să ne prefacem inima și viața noastră potrivit cu învățătura lui Hristos, prin rugăciune, prin post, prin fapte bune, prin propria noastră înviere la o viață nouă, la o viață călăuzită de virtuțile creștine. Iubiți credincioși, aproape de două mii de ani întreaga creștinătate se închină Domnului Iisus care a zdrobit cătușele morții și a ieșit din mormânt, prin piatra pecetluită de evrei, și în toată această perioadă, în fiecare primăvară, în noaptea cea plină de taină, în sfintele locașuri se aude cântarea „Învierea lui Hristos văzând...”. Pentru creștinul ortodox toată viața este un Paște sau o sărbătoare, deoarece viața îi este luminată și se sfințește de harul lui Hristos cel Înviat: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (Ioan XI, 25). Marele Praznic al Învierii Domnului să-l petrecem cu bucurie sfântă, și bucuria Învierii să stăpânească inimile tuturor, nu importă că sîntem departe de casă. Să nu vă lăsați pradă întristării din cauza neputinței sau neajunsurilor vieții, să aveți convingerea că în biruința Domnului Hristos asupra morții și a răului se află și biruința noastră în toate încercările vieții, că Domnul a Înviat pentru fiecare dintre noi. Serbarea Învierii Domnului în acest an este frumos îmbinată cu marcarea împlinirii a 4-lea PAȘTE de serbare, de la formarea Comunității noastre Ortodoxe, pentru Biserica Ortodoxă din Imola, care în permanență trăiește și se dezvoltă spiritual, moral și material. Cu bunăvoința lui Dumnezeu, anul acesta serbez cel de-al 4-lea Paști împreună cu Sfinții și Domniile voastre, cât și cei 15 de ani de slujire Sfântului Altar - fapt ce mă determină să mulțumesc tuturor celor care au stat în toată această perioadă alături de Biserica lui Hristos cel Înviat, păstrând cu sfințenie datinile străbune și înmulțind slava Bisericii. Să ne bucurăm de lumina Învierii Domnului în unire și pace, iar credința în Hristos și în Înviere să ne călăuzească spre adevărata înțelegere a viețuirii noastre în această lume. Vă doresc tuturor să aveți parte de harul Învierii Domnului, de Sărbători împodobite cu lumină, sănătate, bucurii, și vă adresez, cu toată căldura, tradiționala urare:

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

Din mila lui Dumnezeu, al vosru rugător către Domnul prot, Serghei Popescu. IMOLA 2011

Simboluri Pascale

Credincioșii au câteva simboluri pascale care nu trebuie uitate în nici un an de cei ce sărbătoresc Sfintele Paște. Acestea au fost transmise din generație în generație, fiecare dintre noi cunoscându-le și respectându-le semnificația divină. Iată care sînt aceste simboluri pascale.

Lumînarea de Înviere ne apără de rele

În noaptea sfântă a Învierii, fiecare persoană, indiferent de sex sau de vîrstă, care ia parte la Înviere trebuie să aibă la ea și o lumînare pe care o aprinde și o ține vie pe tot parcursul slujbei Sfintei Învieri. După terminarea acesteia, fiecare se întoarce cu lumina acasă. După ce trece pragul casei, se închină, după care stinge lumînarea. La țară, lumînarea este stinsă de grindă, afumînd-o în semnul crucii. După numărul acestor cruci se socotește numărul anilor de cînd e casa sau cîți ani s-a trăit în ea. Indiferent dacă este vorba de sat sau de oraș, credincioșii trebuie să păstreze lumînarea cu cea mai mare sfințenie tot anul, pentru a o avea la îndemînă și a o putea aprinde atunci cînd este nevoie, în caz de cutremur, de

inundații, de boală etc. Cînd preotul spune prima dată cuvintele Hristos a înviat!, fetele necăsătorite care asistă la Înviere șoptesc: Eu să joc înainte!, pentru a se mărita. Tot atunci, vînătorii zic: Vînat prind!, iar pescarii: Pește prind! În credința populară există convingerea că, rostind cuvintele, ei vor avea tot anul spor la vînat și la pescuit.

Crucea reprezintă iubirea lui Dumnezeu

Crucea este simbolul iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, simbolul jertfei lui Iisus Hristos pentru salvarea omenirii. Crucea a fost declarată simbol al creștinătății de împăratul Constantin, în cadrul Conciliului de la Niceea, în anul 325 după Hristos.

Ouăle roșii au puteri miraculoase

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: Hristos a înviat! Adevărat a înviat! Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că toți cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta, totodată, sicriul sau camera mortuară. În tradiția populară de la noi, ouăle de Paște sînt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie și vă apără de rele.

Legenda spune că Maica Domnului, care venise să-și plîngă fiul răstignit, a pus coșul cu ouă lîngă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele ce picura din rănile lui Iisus. Domnul, văzînd că ouăle s-au înroșit, le-a spus celor prezenți: „De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împeștritate, întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și Eu astăzi“. Ciocnitul ouălor se face după reguli precise: persoana mai în vîrstă, de obicei bărbatul, ciocnește capul oului de capul oului ținut în mînă de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă Hristos a înviat!, la care se răspunde Adevărat a înviat!

Mielul - Iisus

Mielul Îl simbolizează chiar pe Iisus Hristos, Care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat. Mielul este simbolul lui Iisus în întreaga tradiție creștină. Rugăciunile pentru binecuvîntarea mieilor datează din secolul al VII-lea. Ulterior, mielul fript a devenit un fel principal pe masa de Paște a tuturor creștinilor.

Pasca se coace o singură dată pe an

Gospodinele coc, o singură dată pe an, de Sfintele Paște, pasca. Aceasta are o formă rotundă, pentru că se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Avînd la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit.

Iepurașul aducător de cadouri

Iepurele, cel mai fertil animal, era văzut ca un simbol al renașterii întregii naturi în această perioadă a primăverii. Prima apariție a iepurașului ca simbol al Paștelui a avut loc în Germania, menționat fiind în cărți, în jurul anului 1500. Primii iepurași comestibili au fost făcuți tot în Germania, la începutul secolului XVII, din aluat și zahăr. În America, tradiția iepurașului de Paște care le aduce copiilor cumiți cadouri ouă vopsite a venit prin emigranții germani. Astfel, iepurașul de Paște s-a alăturat lui Moș Crăciun, fiind iubit de copiii din lumea întreagă.

ÎNSĂMNĂTATEA ZILELOR PATIMILOR MÎNTUITORULUI

Joia Mare, numită si Joia Patimilor sau Joia Neagră, este ultima joi din Postul Pastelui.

Toate slujbele, pomenirile si parastasele care au inceput în prima sîmbătă a Postului Mare, durează numai pînă în Joia Mare, zi in care se pomenesc din nou, mortii. În unele zone ale țării se obisnuiește să se ducă la biserică băutură si mîncare, care se sfintesc si se dau de pomană, de sufletul mortilor. În alte regiuni, la biserică se împart colivă si colaci. Joia Mare este considerată o zi binefacatoare si apărătoare a mortilor. De aceea, mortii vin în fiecare an în această zi la vechile lor locuinte, unde stau pînă în sîmbata dinainte de Rusalii. Deoarece în Joia Mare de obicei nu e prea cald dimineata, se fac focuri în curtea casei, pentru ca mortii să se poată încălzi. Este un semn al iubirii si respectului pentru cei adormiți, care nu sunt uitati de cei dragi nici înainte, si nici în timpul Sărbătorilor de Pasti. Conform traditiei, înrosirea ouălor de Pasti se face în Joia Mare, pentru că se spune că ouăle fierte si vopsite în această zi se pot păstra pe tot parcursul anului, fără să se strice. Se mai spune că dupa Joia Mare urzicile (mîncare de post) nu mai sunt bune de mîncat, pentru că încep să înflorească (“nunta urzicilor”). Există credinta că nu este bine să dormi în Joia Mare, căci cine doarme în această zi va fi lenes tot anul. În special dacă doarme o femeie, va veni Joimărita care o va pedepsi să nu poată munci tot anul.

Vinerea Mare este ultima vineri dinaintea Sărbătorii de Pasti (din Săptămîna Mare) si se mai numeste si Vinerea Patimilor (ziua patimilor si răstignirii lui Iisus) sau Vinerea Seacă (pentru că e zi de post negru pentru cei mai multi români, adică nu mănîncă si nu beau nimic toată ziua).

Postul negru este tinut în credinta că Dumnezeu îl va feri pe cel care posteste de toate bolile, îl va face să fie sănătos si să-i meargă bine tot restul anului. În timp ce oamenii mai în vîrstă se spovedesc si se împărtășesc de mai multe ori pe an, cei tineri merg pentru aceste lucruri doar o dată pe an, în Vinerea Pastilor. Conform traditiei, Vinerea Mare este ziua scăldatului: se crede că cel care se cufundă de trei ori în apă rece în Vinerea Seacă, va fi sănătos tot anul. Se spune că dacă plouă în Vinerea Seacă anul va fi bogat, cu recolte îndestulătoare, iar dacă nu plouă, anul va fi secetos, neroditor. În **prima zi de Pasti** există obiceiul de a se purta haine noi în semn de respect pentru această aleasă sărbătoare, dar si pentru că ea semnifică primenirea trupului si a sufletului, asa cum se primeneste întreaga natură odată cu primăvara. Masa din prima zi de Pasti este un prilej de reunire a familiei, decurgînd după un adevărat ritual. De pe masa de Pasti nu pot lipsi: ouăle roșii, cașul de oaie, salata cu ceapă verde si ridichi, drobul si friptura de miel, pasca umplută cu brînză sau smîntînă si mai nou, cu ciocolată.

În a doua zi de Pasti s-a mai păstrat obiceiul udatului, avînd semnificatia unui act de purificare. De obicei, feciorii stropesc cu apă sau cu parfum persoanele iesite în cale, în special fetele. În fiecare primăvară, se reaprinde în sufletul nostru flacăra sperantei si încrederii în Învierea din veac, asa cum natura reînvie an de an, mai gingasă cu fiecare ghiocel, mai caldă cu fiecare mîțisor, mai plină de taine cu fiecare mugur si fiecare frunză...

Sfânta lumină s-a pogorât la Mormântul Domnului!

Lumina Sfântă coboară an de an în Biserica „Învierea Domnului” din Ierusalim, aducând binecuvîntarea lui Dumnezeu. Abia s-a sfîrșit ceremonialul care a fost urmărit de zeci de mii de pelerini sosiți la Ierusalim pentru a asista la minunea Pogorării din cer a Focului Haric împreună cu milioane de telespectatori din întreagă lume. După rugăciunile îndelungate, Focul Haric s-a pogorât pe piatra pe care Trupul Mântuitorului a fost pus după ce a fost dat jos de pe Cruce, unde a fost înfășurat în giulgiu și unde Maica Domnului și-a plâns Fiul, înainte ca El să fie pus în Mormânt. An de an, în sâmbăta dinaintea Paștelui, credincioșii se strâng la Sfântul Mormânt din Ierusalim, pentru milioane de creștini, locul cel mai sfânt de pe pămînt, pentru a asista la Minunea Pogorării Luminii Sfinte. Creștinii se adună în jurul bisericii „Învierea Domnului” chiar din Vinerea Patimilor, cu o zi înainte, așteptând această zi pentru a putea pătrunde în interior, acolo, unde la Mormântul Domnului, va avea loc Minunea. Cu puțin înainte de ora 11 către ușa bisericii „Învierea Domnului” se îndreaptă o delegație a Bisericii Ortodoxe Armene. În fruntea acestei delegații se află un preot care ține în mîini cheia de la ușa bisericii. El se îndreaptă către ușa pentru a o deschide, după care practic va începe ceremonialul ce precede Pogorării Luminii...

Minunea în Ortodoxie, nu are decât un sigur scop, acela de a întări credința. De aceea fără credință, nu există, în sens strict, nici un fel de minune. De aceea cel care nu crede că Dumnezeu poate face minuni, va căuta să-și explice cum poate să se întîmple o minune... și nu va afla niciodată răspunsul. Nu este cunoscută nici o altă minune care să se întîmple în același loc și într-o perioadă atât de îndelungată de timp, cum este pogorărea Luminii Sfinte la Ierusalim în Sâmbăta Mare a Paștelui Ortodox. Miracolul apare doar în biserica „Învierea Domnului” și doar la data în care Paștele este sărbătorit de Biserica Ortodoxă, prezența reprezentanților altor confesiuni nefiind obligatorie, dar ea nu se întîmplă niciodată dacă nu sunt prezenți reprezentanții Bisericii Ortodoxe. Aceasta poate și din cauza faptului că Ortodoxia nu este numai un simplu depozit de ritualuri și tradiții ci o credință vie, lucrătoare...

